

fenomeen van de 'echtheid' in het oeuvre van deze schilder. Deze 'echtheid' is niet alleen het wezenskenmerk van zijn kunst maar ook de reden waarom hij in zijn tijd zo werd bewonderd, om na zijn dood even verguisd en vergeten te worden. De 'echtheid' is een kenmerk van Rochussens' historische en topografische voorstellingen, waarbij niet alleen de voorstelling geloofwaardig is in termen van handeling en personages, maar ook de aankleding, de attributen en de schijnbaar zinloze, overbodige details. De lezing werd geïllustreerd met verschillende dia's.

Op donderdag 12 februari hield dr. A.J. Bonke in het Oscar Auditorium een lezing over 'De veranderende stad: Rotterdam tussen 1550 en 1800'. De lezing was een weerslag van het door hem geschreven proefschrift onder de titel *De Kleyne Mast der Hollandse Coopsteden*, dat in 1996 als boek werd uitgegeven. In een boeiend betoog schetste hij de groei van Rotterdam tussen het midden van de 16de en het einde van de 18de eeuw, waarbij Rotterdam uitgroeide van een van de kleinere steden van het Hollandse Zuiderkwartier tot de tweede stad van Holland. Deze ontwikkelingen leidden tot verschillende stadsuitbreidingen en een voortdurende aanpassing van de huizen aan de vraag naar woonruimte.

De directe aanleiding tot de opkomst van Rotterdam was van politieke aard. In 1572 was Rotterdam een van de eerste steden die actief partij trok voor de Opstand. Hierdoor werd de stad de belangrijkste haven voor de rebellen in het Maasmondgebied. De stad kwam in die periode steeds sterker uit de strijd tevoorschijn en een van de gevolgen hiervan was dat veel Zuid-Nederlandse immigranten zich na de val van Antwerpen in 1585 in Rotterdam vestigden. Hun komst gaf de stedelijke economie een brede economische basis die keer op keer de sterke kant van de Maasstad bleek te zijn.

Tussen 1572 en 1621 verdubbelde de bevolking. Dit gaf aanleiding tot de omvangrijke stadsuitbreidingen die nodig waren om aan de groeiende vraag naar ruimte voor handel en scheepvaart te voldoen.

Na 1650 nam de bevolking in Holland niet langer toe, maar stabiliseerde zich om daarna te dalen. Rotterdam vormde hierop een uitzondering, onder meer gevoed door de komst van de gevluchte Hugenoten in 1685, die niet binnen de bestaande stad konden worden opgevangen. Door verplaatsing van de scheepswerven van